

Luceafărul

Săptăminal editat de Uniunea Scriitorilor
din Republica Socialistă România

75 DE ANI DE LA CREAREA SOCIETĂȚII SCRITORILOR ROMÂNI

Mesajul tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU adresat Uniunii Scriitorilor din Republica Socialistă România

Implinirea a 75 de ani de la crearea „Societății Scriitorilor Români” — moment cu deosebită semnificație pentru viața spirituală a țării — imi oferă plăcutul prilej ca, în numele Comitetului Central al Partidului Comunist Român, al Consiliului de Stat și Guvernului, precum și al meu personal, să adresez Uniunii Scriitorilor din Republica Socialistă România, tuturor scriitorilor din patria noastră un călduros salut revoluționar, împreună cu cele mai bune urări.

Inițierea, la începutul acestui secol, a „Societății Scriitorilor Români” a marcat un moment important în istoria culturii românești, în dezvoltarea vieții și activității literare din patria noastră. Continuând și amplificând bogatele tradiții ale intelectualității progresiste din țara noastră, „Societatea Scriitorilor Români”, — în rindurile căreia și-au desfășurat activitatea prestigioși cărturari patrioți, luptători înfocați pentru dreptate socială și unitate națională — a militat pentru unirea forțelor scriitoricești în vederea promovării unor opere literare și artistice strâns legate de istoria eroică a poporului nostru, de viața și aspirațiile celor mulți, a făuririi unei culturi menite să contribuie la cultivarea unor idealuri nobile, patriotice și umaniste.

Marii scriitori români au dat țării nu numai minunate opere literare, ci s-au manifestat, totodată, activ și în viața social-politică, făcând dovada devotamentului lor față de patrie și popor, a sentimentelor de profund patriotisme care i-a însușit. Receptivi la problemele majore ale epocii, scriitorii au înfățișat în creațiile lor tradițiile glorioase de luptă ale poporului român pentru apărarea ființei naționale, pentru independență și realizarea multisecolului ideal al Unirii, pentru dreptate socială și națională, situându-se, prin scrisul lor, alături de popor în împlinirea năzuințelor și aspirațiilor sale celor mai înalte. Mulți scriitori și oameni de artă s-au integrat luptei partidului nostru comunist și au acționat, alături de clasa noastră muncitoare, de masele populare, împotriva exploatării și asuprii, pentru progres social, pentru o patrie liberă, independentă și suverană. Merită subliniat faptul că numeroși oameni de literă s-au situat pe poziții ferme în lupta antifascistă, pronunțându-se și militând activ împotriva politicii de fascizare a țării, a dictaturii antonesciene și a războiului. În anii de după eliberarea țării, acționând în deplin consens cu sentimentele și interesele întregului popor, scriitorii s-au înrolat activ, alături de clasa noastră muncitoare, de țărâna, de intelectualitatea română, în marea operă de construcție socialistă din România, au participat și participă nemijlocit, aducând o contribuție de seamă — apreciată de întregul nostru partid și popor — la edificarea noii orânduiri pe pământul patriei. În acești ani, și cu deosebire în ultimele decenii, a fost creată o literatură bogată — alt în limba română, cit și în limbile naționalităților conlocuitoare — inspirată din uriasa operă revoluționară pe care o înfăptuiește poporul nostru sub conducerea partidului, oglindind marile transformări innoitoare petrecute în

societatea noastră, procesul amplu și complex de formare și afirmare a omului nou, a conștiinței socialiste, înaintate.

Pentru toate aceste realizări, pentru contribuția deosebită adusă la promovarea literaturii și artei noi, socialiste, la înfăptuirea în viață a politicii culturale a partidului, adresez, cu prilejul acestei aniversări, Uniunii Scriitorilor și tuturor slujitorilor scrisului din patria noastră cele mai calde felicitări, precum și urarea de a obține noi și noi succese pe lărmul activității nobile pe care o desfășoară, pentru îmbogățirea cu noi și valoroase creații a tezaurului de artă și cultură a României socialiste.

Stimați tovarăși,

Sărbătorii împlinirea a 75 de ani de la înființarea „Societății Scriitorilor Români” într-o perioadă în care întregul nostru popor este angajat plenar, cu toate forțele sale, în ampla activitate de transpunere în viață a hotărârilor Congresului al XII-lea al partidului, a obiectivelor stabilite de Conferința Națională privind dezvoltarea societății românești într-o etapă nouă, superioară. Ne-am propus ca, în cursul actualului cincinal, România să depășească stadiul de țară socialistă în curs de dezvoltare și să se înscrie în rindul țărilor cu dezvoltare medie. Aceasta cere eforturi susținute din partea întregului popor pentru înfăptuirea în cele mai bune condiții a tuturor obiectivelor pe care ni le-am propus privind dezvoltarea puternică a forțelor de producție și modernizarea bazei tehnico-materiale a societății, lărgirea bazei proprii de materii prime și resurse energetice, creșterea substanțială a productivității muncii și a eficienței economice, promovarea și mai accentuată a progresului tehnic, a științei, artei și culturii, ridicarea generală a nivelului de trai, de cultură și de civilizație al poporului.

Conferința Națională a partidului a făcut o profundă analiză a stadiului actual al dezvoltării societății noastre socialiste și a stabilit programe speciale, sarcini și obiective de cea mai mare însemnătate pentru realizarea unei calități noi, superioare în toate domeniile de activitate, pentru progresul multilateral al întregii țări și înaintarea neabătută a patriei spre noi culmi de civilizație și progres.

În acest cadru, Conferința Națională și Plenara Comitetului Central al partidului, din luna anul trecut, au pus un accent deosebit pe perfecționarea, în continuare, a activității politico-educative, de lărgire a orizontului de cunoaștere al poporului, de dezvoltare a conștiinței socialiste și, în acest context, au subliniat marile răspunderi și îndatoriri ce revin creației cultural-artistice, tuturor lucrătorilor din domeniul ideologic.

Vastul program de muncă și luptă conturat de hotărârile Congresului al XII-lea și de Conferința Națională deschide un larg cîmp de activitate și pentru scriitori, pentru toți

NICOLAE CEAUȘESCU

Continuare în pag. a 3-a

Trei sferturi de veac

Important în existența oricărui alcătuit nu este faptul că viața ci sensul acestei existențe. În cazul asociației scriitorilor din România faptul că ea împlinește trei sferturi de veac de existență este foarte important, dar mai însemnat decât cumulusul de ani este sensul acestei existențe. Acesta este primul lucru pe care se cade să-l amintim în cazul sărbătorii organizației profesionale a scriitorilor din România. Din cite ne spun anatele, Societatea Scriitorilor Români și-a decretat în 1908 existența, fără întreruperi, organizarea profesională a scriitorilor din România. Din cite ne spun anatele, Societatea Scriitorilor Români și-a decretat în 1908 existența, fără întreruperi, organizarea profesională a scriitorilor din România. Din cite ne spun anatele, Societatea Scriitorilor Români și-a decretat în 1908 existența, fără întreruperi, organizarea profesională a scriitorilor din România.

mător societatea a trecut la consfățuirii plene în care majoritatea scriitorilor români conștienți de necesitatea unei asemenea inițiative s-au întrunit și au hotărât modul de înființare al proaspetei societăți de oameni ai condeiului. Cîna va deschide primele regulamente și statute ale acestei societăți scriitoricești, care a dăinuit în forme mereu mobilite pînă astăzi va observa că ea se naște ca o organizație de într-ajutorare a unei mini de oameni care caută să-și impună existența instituțiilor

M. Ungheanu

Continuare în pag. a 3-a

Scrisoarea adresată tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU de participanții la Adunarea omagială consacrată sărbătoririi a 75 de ani de la crearea Societății Scriitorilor Români

Mulți iubite și stimați tovarăși
Nicolae Ceaușescu,

Cu 75 de ani în urmă, scriitorii din România au hotărât să-și unească forțele, interesele și idealurile și să se constituie în breșă, întemeind Societatea Scriitorilor Români, una din primele instituții naționale de acest fel din Europa și din lume. Inșiși fondarea ei a însemnat un act de conștiință și de înalt patriotisme, de legitimare a scriitorului în țara în care trăiește, de răspundere față de societate și de ideile care o însușesc. Unirea creatorilor de limbă și literatură din toate provinciile românești într-unul și același for avea să devină un factor major nu numai pentru literatură, cultură și „spiritualitatea țării” ea se va revărsa și în puterile generale ale națiunii, ale poporului, și nu rareori le va însuși și le va întări aspirațiile, viziunile, cuceririle, ca parte a lor conștientă și activă.

Preluind tradiția de identificare cu simțăminte și năzuințele poporului, de respect față de istorie, în adevărurile ei cele curate, de apărare și îmbogățire a limbii, doinelor, baladelor și letopisțelor, de împropățare și modernizare, de trăire și exprimare în contemporaneitate, scriitorii din România au sporit prin nenumărate creații de înaltă valoare și popularitate tezaurul spiritual al poporului și al umanității, au fost părtași la marile evenimente ale epocii, dar mai ales au fost prezenți și alături de popor în toate momentele majore ale existenței sale. Totodată, sufletul umanist, generos și democratic al celor mai de seamă opere și autori, atitudine

Participanții la Adunarea omagială consacrată sărbătoririi a 75 de ani de la crearea Societății Scriitorilor Români.

Continuare în pag. a 3-a

DOSAR AL GÎNDIRII SOCIAL-POLITICE EMINESCIENE (X)

O acuzație falsă

În dosarul problemelor supuse dezbaterii, în vederea completării lor ciucidării, nu poate lipsi presupusa xenofobie a poetului.

Este de mirare că, pînă în prezent, autorii unor studii adoptă o atitudine sovăitoare în fața acestei acuzații, deși G. Călinescu a demonstrat în chipul cel mai limpede: „Numele lui Eminescu a fost foarte legat de teoria «pătării suprapuse», interpretată înjust ca o atitudine xenofobă. De fapt, folosind un stil polemic violent și plastic, poetul nu ieșea din pozițiile sale economice”.

Intr-adevăr, cine intră în această „pătură suprapusă”? „Plăbucă de sus”, alcătuită din oameni ale căror „mini și inteligență nu produc valori”, „proletari ai condeiului” care îngroșează plaga amputațiilor, constituind masa de manevră a partidului politic etc. Așadar, tot ceea ce nu încapă în tabloul eminescian — de o rigurozitate inflexibilă, „mondelevină” — al claselor pozitive, într-un cuvînt, „o clasă nenumerată de indivizi cari, nevoind a munci, avînd chiar rușine de muncă, aspiră de a ajunge la vază și de a face avere pe calea demnităților statului, începînd de

la miile de funcțiuni mici și sfîrșind cu însuși (sic!) fotoliile ministeriale”.

Erau toate aceste neajunsuri reale, existau „cu adevărat în viața socială a României de-atunci sau sint „izvodiri” ale minții unui poet? Se cunoașe ceea ce demonstrează, în Neoiobăzia, socialistul Gherca: dacă există „o clasă dezvoltată peste măsură la noi” aceasta e „biurocrația, care în straturile ei superioare se confundă în interese cu clasele dominante”, „Proletariatul intelectual” a luat „ca la toate popoarele semicapitaliste, o dezvoltare anormală, patologică”. Politică devine mijlocul de „a pune mina pe stat sau să fie parte la afacerile statului”. Căci atunci cînd statul normal devine prin hipertrofieri un stat birocrat-parazit, atunci „și politica devine politicianism, iar partidele politice se prefac în oligarhii politice, cu clientelele lor și cu toate rezultatele nefaste ale politicianismului și oligarhiei politiciste”.

Cu greu am putea găsi în altă parte o mai solidă fundamentare sociologică a tezelor lui Eminescu.

Al. Oprea

Continuare în pag. a 7-a

TINĂR ÎN AGORA

Munca pentru țară

Bumbestii-Livezeni 1948 — Canalul Dunărea-Marea Neagră 1963. Treizeci și cinci de ani de la constituirea primelor sanțiere naționale ale tineretului. Exemplul Bumbestilor este edificator și astăzi. Acolo, în numai 7 luni a fost tăiată o cale ferată în stîncă muntelui. Drumul de fier, deși străbătea doar 31 km., a trebuit să treacă prin 37 de tunele, peste nenumărate poduri și viaducte, peste 6 mari poduri suspendate deasupra Jiului — autentice opere de artă, realizate în condițiile unei tehnici minime. Cel 28 000 de brigadieri care au acționat, „esalonat, aici au executat un număr de 8 milioane de ore de muncă patriotică.

Se împlinesc, așadar, în acest an trei decenii și jumătate de muncă pentru țară — o vîrstă a deplinei maturități, care vorbește exemplar

Ion Andreiță

Continuare în pag. a 7-a

Romanul ca parabolă a istoriei

de factură barocă în expresie și limbaj, ca și prin voluptatea enumerărilor descriptive, romanul Săptămîna nebunilor este construit pe logica unei psihologii a așteptării și a unor simetrii. ce-și iau ca termen de sprijin farsa, cum vom vedea pe parcursul expunerii pentru a ne păstra în tiparul obiectivității să menționăm că Mihail Ungheanu numea romanul ca fiind unul al fantezii și al marilor farse: v. cronica din Luceafărul, nr. 3/1982).

Întreaga simbolică a cărții se fundamentează pe trucarea existenței prin afirmarea farselor ca element integrator al experiențelor celor mai diverse. Desigur, registrele de expresivitate sînt numeroase, și cititorul ar putea fi reținut (surprins, socat, transpus) de pitorescul și coloritul descrierilor, de opulența detaliilor de atmosferă sau de savoare limbajului, de evocarea cu voluptate, prin procedeele alternării de planuri, a tabloului unei Veneții în aorie, luxuriantă dar și sordidă, și a unui București situat într-un context al aparențelor, sincronizat aceluiași tentații și perspective decadente specifice epocii fanariote. Despre limbajul și stilul autorului (și al operei) s-a scris, uneori cu agresivitate, alteori cu o comprehensiune academică. Autorul nu a fost deloc menajat, calitățile i-au fost deturmate în defecte (sau abuzuri) și invers. I s-a re-

prosat și ceea ce nu și-a propus să exemplifice, absența perspectivei morale a cărții, subminarea epicului prin minima preocupare pentru adevărul și implicațiile psihologice în text, și chiar inadecvarea la specificul romanului de factură istorică. Cineva se străduia să demonstreze (în Amfiteatrul, nr. 3/1982) că Săptămîna nebunilor nu e nici roman, nici povestire, din parca termenii ecuației acestia ar fi fost comențiarul rămînd în afara nucleului conflictual al cărții. S-au făcut și alte speculații, unele cu „artă”, seducătoare dar mai puțin eficiente, depășindu-se cadrul dezbaterii oneste, și care n-au făcut decât să stîrmească nedumeriri în rîndul cititorilor „neprofesioniști” (și nu numai al lor). Treceam în plan secund (acum) și modul în care Eugen Barbu rezolvă, în acest roman, problema respectării sau nu a adevărului istoric, a fidelității față de document, a caracteristicii prin care acesta este transformat pînă la deveni artă expresivă și convingătoare sub ideea acreditării lui ca verosimil.

Săptămîna nebunilor este un roman, cu planuri narative bine construite și echilibrate, cu

Vasile Chifor

Continuare în pag. a 6-a

75 de ani de la crearea
Societății Scriitorilor Români

Referatul prezentat de tovarășul Dumitru Radu Popescu

STIMAȚI TOVARAȘI,

NE aflăm încă sub puternica impresie pe care a lăsat-o asupra noastră Mesajul tovarășului Nicolae Ceaușescu, document de importanță majoră, care oglindește marile transformări inovatoare petrecute în societatea noastră, complexe probleme ale lumii contemporane, subliniind sarcinile ce revin scriitorilor din România în orientarea și creșterea culturii autohtone și în salvagardarea valorilor universale ale omenirii.

Pătrunzătoare analiză pe care secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a făcut-o asupra istoriei noastre și asupra modului în care omul de cultură s-a implicat de-a lungul veacurilor în determinarea acestei istorii ne obligă, cu atât mai mult, să punem câmpul dreptății între ceea ce s-a realizat durabil și ceea ce urmează să se realizeze, ceea ce este în prezent ca opera scriitorilor din România să se preschimbă în durată spiritualității culturale și civilizației socialiste și comuniste.

Stimați tovarăși,

Sărbătorirea a 75 de ani de la înființarea Societății Scriitorilor Români, prima asociație profesională de la noi, ne aduce în minte imaginea artistului ce înfățișează în sufletul său, „suflet în sufletul neamului...”, militant pentru marile idealuri revoluționare, naționale și sociale ale poporului, pentru salvagardarea ființei naționale, suveranității și independenței, pentru înfăptuirea unității tuturor românilor în granițele firești, pentru progres și dezvoltare, împotriva fascismului și a exploataților interni și externi, împotriva obscurantismului și a ideologiei retrograde, pentru demnitatea omului, a națiunii și triumful rațiunii în lume. Închindându-și de-a lungul vremii ochii la talentul, forța creatoare, unii sacrificându-și chiar viața pe cîmpul de luptă, scriitorii români s-au dăruit integral poporului, patriei, propășirii limbii și culturii naționale. Frământând cuvintele zile și noapții, mil de săpături... cum ar fi zis Argeșii — scriitorii noștri au fost, nu o dată, eroi ai muncii intelectuale novatoare, înaintemergătorii ce au pregătit cu scrierile lor atmosfera spirituală pentru actele de răscruce din istoria patriei, precum promovarea limbii române în instituții și în școli, dezvoltarea literaturii naționale, a presei și a teatrului în limba poporului, descoperirea și punerea în valoare a folclorului, a civilizației și culturii populare. Mulți scriitori au contribuit la pregătirea atmosferei pentru marile evenimente și înfăptuirii revoluționare, cum a fost Răscoala lui Horea, prin ilustrii iluminști români și corifeii ai Școlii Ardelene. Revoluția lui Tudor Vladimirescu. Revoluția burgheză-democratică de la 1848. Unirea Principatelor. Răscoala țărănească. Înființarea Răscoalei țărănești de la 1907. Unirea de la Alba Iulia din 1 decembrie 1918. Mulți dintre scriitorii români s-au angajat în lupta antifascistă, au demascat crunta exploatare burgheză-moșterescă, au sprîncnit cu conștiința lor actuală revoluționară de la 23 August 1944, instaurarea unui guvern democratic, naționalizarea principalelor mijloace de producție, transformarea socialistă a agriculturii și toate actele revoluționare care s-au săvîrșit sub conducerea Partidului Comunist Român, căruia scriitorii i-au fost ajutoare de nădejde, în ampla operă de construire a noului societății, socialiste.

Cu profundă mîndrie patriotică vibrează în inimile noastre de apreciere ale tovarășului Nicolae Ceaușescu: „Marile noastre gânditori și creatori de valori spirituale și-au pus vocația în slujba libertății și a independenței patriei, a dezvoltării limbii române. Glorificînd eroismul legendar al luptei strămoșilor pentru neamurile, operele lor dădeau în același timp răspuns aspirațiilor de progres ale societății din vremea lor, jucau rolul de instrumente ale luptei pentru înfăptuirea idealurilor de dreptate și progres ale poporului român. Prin aceasta, și prin înalta lor valoare artistică și științifică, aceste opere aparțin nu numai tezaurului nostru național, ci și patrimoniului culturii universale”.

Pătrunși de problemele neamului și de imperativul vremurilor, scriitorii români au manifestat din todeauna o memorabilă vocație spre universalitate, promovînd în conceptul culturii universale specificul geniului românesc, viața poporului român, felul lui propriu de a gândi, de a simți și de a înțelege lumea. Viața poporului, istoria noastră zbucioasă și glorioasă, patria cu toate frumusețile ei, marile realizări ale socialismului, sub înțeleapta conducere a Partidului Comunist Român, a secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, au devenit, sub pana scri-

torilor noștri, un cîntec neplăcut, o epopee glorioasă a unui semnificativ și măreț drum istoric.

Stimați tovarăși,

În acest moment aniversar, o evocare a inițiativelor ce au premers constituirea Societății Scriitorilor Români în 1908 se cuvine ca un act de cinstire a dărilor noastre. Vom menționa întemeierea, în climatul generat de revoluția lui Tudor Vladimirescu, a Societății Literare din anul 1827, de către Dinicu Golescu și Ion Heliade Rădulescu, menită a impulsiona viața culturală și literară din Tara Românească. Preocuparea pentru limba și literatura națională s-a vădit și în cadrul Societății Harmonice din 1833 întemeiată de Heliade, al cărui obiectiv imediat era pregătirea pentru crearea unui teatru național. Un veritabil eveniment în istoria culturii noastre, cu reverberații de ordin politic, l-a înscris constituirea, în 14 februarie 1845, a Asociației Literare a României, din inițiativa cărturarilor N. Bălcescu, I. Ghica, D. Bolintineanu, C.A. Rosetti, C. Boliac, A.T. Laurian, nume reprezentînd vîntorii pașoptiști, la care au fost invitați să participe din Moldova — C. Negruzzi, V. Alecsandri, Gh. Asachi, iar din Transilvania — G. Barițiu, T. Cipariu și alții, o asociație cu un profil în spiritul idealurilor unității naționale, al „Daciei Literare”. Ar putea fi amintite și alte forme de organizare a breslei scriitoricești, în a doua jumătate a secolului trecut, dar procesul de maturizare a slujitorilor scrisului literar avea să se exprime plenar în primul deceniu al veacului nostru. Astfel se realizează, după un șir de căsuțușuri, actul de creație, pe o bază ce se va dovedi temeinică, la 28 aprilie 1908, acum 75 de ani, a Societății Scriitorilor Români. La 2 septembrie 1908, scriitorii reuniți la Ucele Lazăr votează Statutele și Regulamentul, aleg presedinte pe Mihail Sadoveanu. În Statute sînt prevăzute, în primul rînd, țelurile Societății: „Apărarea drepturilor și intereselor morale și materiale ale scriitorilor. Ajutorarea, prin îngrijiri, a scriitorilor tineri și de căsuțușuri. Ajutorarea văduvelor și copiilor orfanți ai societății”. La 10 ianuarie 1912, o lege votată de Parlament preciza: „Societatea Scriitorilor Români se recunoaște ca persoană morală cu drept de a funcționa după statutele ei”.

Dar dincolo de aspectul de breasă al acestei asociații de scriitori, a prevalat, tot timpul, ca o sarcină nobilă a scriitorilor români, cultivarea limbii și literaturii române, într-un moment în care vorbitorii de limbă nu se aflau încă toți sub scutul unui stat unitar. A fost o sarcină de care Societatea Scriitorilor Români s-a achitat cu pastune, consecvență și demnitate. Înțelegînd rolul pe care trebuie să-l aibă literatura și scriitorul într-un moment ca acela prin care trecea România dinaintea primului război mondial.

Marea majoritate a scriitorilor care au fondat Societatea Scriitorilor Români au fost, prin scrierile lor, prin demersurile lor sociale, militanți neobosiți într-un patriotism, pentru marile cauze naționale ale poporului român, ale țării, Mihail Sadoveanu, Emil Gârleanu, S.O. Iosif, Dimitrie Anghel, Ilarie Chendi, Octavian Goga au fost printre cei mai devotați popularizatori ai cuvintului românesc peste tot acolo unde trăiau românii. Primele mari ezări literare ale S.S.R.-ului se vor desfășura la Sibiu și în Bucovina, acolo unde românii se mai aflau încă în

granițele statului habsburgic, inscriindu-se astfel în marea tradiție a scriitorilor literare români din secolul trecut, care îmbinau activitatea politică cu cea literară. S.S.R.-ul este cel care inaugurează seria centenarelor scriitoricești și a unei sărbători Eminescu, concepută ca o manifestare populară.

Un moment de răscruce în viața S.S.R.-ului l-a constituit primul război mondial și alitudinea României față de acest război. Membrii S.S.R.-ului au cerut comitetului formularea unei declarații publice, pentru a-și afirma deschis adevărul la politica înfăptuită de marele ideal național care va fi realizat la 1 Decembrie 1918. Un episod glărios s-a petrecut în timpul primului război mondial. În momentul în care trupele germane ocupaseră Bucureștii și România era redusă la teritoriul puternic asediat al Moldovei, un grup de scriitori, stabiliți la Iași, au continuat activitatea S.S.R.-ului, alegînd ca presedinte pe Mihail Sadoveanu și editînd ziarul „România”, care devenise suportul moral și politic, așteptat, al trupelor de la Mărășești și Mărăștii. Astfel, scriitorii au fost alături de oamenii din tranșee, cu mijloacele proprii scriitorului militant.

Stimați tovarăși,

Odată cu constituirea statului național unitar, Societatea Scriitorilor Români devine purtătoare de cuvînt a scriitorilor de pe întreg cuprinsul țării. Nu întâmplător printre presedinții Societății s-au numărat, între cele două războaie, doi scriitori ardeleni: Octavian Goga și Liviu Rebreanu. Această unitate a literaturii a însemnat și o depășire a tendințelor provinciale, o situare mai deasă a culturii române în context european, ca și o sincronizare cu mișcarea europeană a ideilor literare.

Asistăm, după 1918, la un proces energetic de diversificare și de înnoire a tipului de genuri literare precum și a modalităților de expreție. Fenomenul modernismului, cu multitudinea lui de aspecte, inspirată din viața civică și a societății postbelice, împletirea observației sociale cu observația psihologică, o accelerată înnoire a limbajului propriu dînter genurilor literare, existența unor confutații de ideologie socială, politică și literară, acestea și altele pot fi considerate linile principale de forță ale procesului modernizării literare.

Epoca interbelică reprezintă momentul de afirmare și de fixare a formelor literare moderne în roman, în lirică, în dramaturgie și în critica literară. În același timp, problema raportului dintre literatură și inovație are și un aspect mai larg de ordin ideologic.

Bogata tradiție a poeziei românești a făcut ca, în perioada interbelică, modernizarea să însemne o diversificare, fără precedent, a formulei și apariției unor mari valori, unele de anvergură europeană.

În epocă, proza e caracterizată de un avînt extraordinar. Romanul este genul cel mai cuprinzător sub raportul reflectării complexității sociale și individuale. Reprezentanții săi de frunte au creat acele capodopere de care se leagă, în istoria noastră literară, tematica și formele moderne a genului. Romanul se diversifică tematic, la vechea problematică rurală adăugîndu-se aspecte ale existenței cetățenești.

Dramaturgia traversează un moment de căutare a unor modalități înnoitoare. Prin dramele intelectuale, de idei, prin revizuirea mitului, prin comedii de moravuri, dramaturgia perioadei interbelice se inscrie valoros în mișcarea generală a literaturii vremii.

Un moment important în evoluția criticii românești îl constituie opera unor personalități exceptonale, a căror prezență simultană conduce la o dezvoltare fără precedent a genului și determină încheierea unei viziuni cuprinzătoare asupra fenomenului cultural și literar românesc. Un număr considerabil de cronici literare, istorii literare și eseuri fac din oficial critic o contribuție necesară și direcționată, asigurînd dezvoltării literaturii o receptare eficientă de către public.

Stimați tovarăși,

Implicarea scriitorilor, prin organizația lor profesională, în marile probleme ale societății românești s-a datorat, după primul război mondial, faptului că prin noile condiții create de existența statului român unitar, numărul scriitorilor români a devenit mai mare, iar aria de răspundere și de manifestări a S.S.R.-ului mult mai întinsă. Mulți scriitori își afirmă poziția patriotică, democratică, luînd atitudine contra războiului în care fusese tirată țara. Militanți antifasciști, în contact direct cu Partidul Comunist Român, participă la acțiunile inițiale și conduse de partid, cu o prezență activă în presa de stînga, — scriitorii reprezintă o forță importantă în frontul larg al forțelor patriotice și democratice românești. După 23 August 1944, scriitorii se angajează pe deplin în opera de înnoire a societății românești.

La 24 septembrie 1944, Adunarea generală a Societății Scriitorilor Români, exprînd sentimentele scriitorilor române, a hotărît cu unanimitate de voturi să adere la *Proclamația de platformă politică și socială elaborată de Partidul Comunist Român pentru crearea Frontului Național Democrat*. Adevizuirea scriitorilor români a avut un larg ecou în rîndul intelectualității. Relevînd semnificația deosebită a acestui act, ziarul „Scinteia” sublinia că: „Adevizuirea S.S.R.-ului la platforma propusă de Partidul Comunist are nu numai o deosebită importanță politică, dar arată și profunzimea schimbărilor survenite la noi după 23 august a.c.”.

Într-adevăr, din acest moment orientarea generală a mișcării noastre literare se schimbă. Generoasele principii ale adevizuirii scriitorilor sînt o realitate a vieții culturale și literare. Un aer nou străbate presa din România, volumele de versuri și de proză, cărțile apărute în primele decenii de după război sînt dovada adevizuirii deschise la marile probleme ale istoriei și poporului român. *Societatea Scriitorilor Români* intră astfel pe un vad nou, schimbîndu-și structura și primind în siml ei toate societățile cu preocupări literare de pe întreg teritoriul țării, fără deosebire de limbă pe care o vorbesc.

Stimați tovarăși,

Din această acțiune de stringere a rîndurilor și a forțelor scriitoricești a rezultat actuala *Uniune a Scriitorilor*.

La baza activității acesteia au stat principiile democratice și umaniste ale noii noastre orînduri, literarii români participînd cu condețul la lupta pentru schimbările structurale care au avut loc în viața țării, scriînd articole, reportaje, poeme și mai ales dînd literaturii române cîteva din cărțile ei de referință. Primele mari manifestări scriitoricești sînt *Congresul scriitorilor din 1956* și *Congresul tinerilor scriitori*, care dezbate probleme literare din unghiul noii viziuni sociale și politice, ca și marile centenare ale clasicii literaturii române — Eminescu, I.L. Caragiale. *Uniunea Scriitorilor* are acum sub directă sa îndrumare

revista „Viața Românească” și înființează publicații noi ca „Gazeta Literară”, „Tîmărul scriitorilor” și „Luceafărul”.

După istoricul Congres al IX-lea al P.C.R. și în lumina direcțiilor sale s-a încheiat un alt cîmat literar și artistic, determinat de realitățile naționale, fiind strîns legat de marile năzuințe sociale și politice ale poporului român.

Marea cultură spre veritabila democrație socialistă, produsă de Congresul al IX-lea, a avut și asupra literaturii consecințe din cele mai faste. Diversificarea stilistică în toate genurile, restabilirea legăturilor cu marea tradiție și interesul pentru modernitatea din punct de vedere artistic determină apariția unei literaturi valoroase, afirmarea unor personalități de primă mărime într-un context de emulație generată a creativității. Sincronizarea cu tendințele literare europene, pe de o parte, și reînnoirea creației a firului înspre marea poezie interbelică, pe de altă parte, au făcut ca în scurt timp poezia română să se impună ca una dintre cele mai pregnante definite pe plan european; în proză, deviza de a investiga realitățile social-istorice apropiate a dus la dezvoltarea romanului; totodată, aria tematică lărgindu-se, s-au înmulțit și diversificat modalitățile stilistice ale discursului epic; dramaturgia și-a extins considerabil orizontul preocupărilor și al tehnicii, drama de idei și teatrul poetic, comedia de moravuri și drama psihologică s-au dezvoltat în egală măsură, intrînd nu doar în conștiința cititorilor, dar și prin intermediul scenei, în aceea a spectatorilor de teatru; critica și istoriografia literară și-au lărgit, la rîndu-le, orizontul teoretic și metodologic, îngăduînd astfel creșterea polivalenței a literaturii, valorificarea din unghiuri inedite a moștenirii literare și fixarea reperelor axiologice pentru o posibilă, încă nescrișă dar așteptată, istorie a literaturii contemporane. Fără îndoială, creșterea numărului de edituri și de reviste a contribuit substanțial la răspîndirea literaturii contemporane în mediul larg de cititori și putem spune că în ultimii 20 de ani, paralel cu înflorirea polivalentă a creației literare a crescut pe măsură puterea de receptare a cititorilor, gustul lor pentru literatura bună, literatura vădîndu-și încă o dată, la scară națională, puterea formativă.

Este bine cunoscută preocuparea constantă pe care o manifestă conducerea partidului, personal tovarășul Nicolae Ceaușescu, față de înflorirea culturii naționale, a literaturii, față de condițiile de muncă și de creație ale scriitorilor. Numeroasele întîlniri de lucru ale secretarului general al partidului cu scriitorii au însemnat tot atîtea prilejuri de concluzii rodnice pentru slujitorii condețului. Ele au punctat momente deosebite de importante în existența *Uniunii Scriitorilor*, contribuînd prin dialog care a avut loc, prin aprecierile și orientările formulate, și îndrumarea activității noastre, la dezvoltarea continuă a literaturii române.

Stimați tovarăși,

În centrul preocupărilor noastre se situează consecvent îmbogățirea și cultivarea limbii române. Prin însăși condiția lor, scriitorii sînt chemați să apere limba de uniformizare, de stereotip, de transformare a ei într-un jargon rîndmentar și inexpressiv. Este o datorie patriotică să apărăm limba română de monotonie și de pericolul sărăcirii al condețului și al vulgarizării, al banalității, al locului comun, alîr prin scrierile noastre cit și prin continuarea dezbaterilor ce au fost în pliate în revistele literare și la *Uniunea Scriitorilor*, astfel încît cerința formulată de secretarul general al partidului la *Al II-lea*

Stimați tovarăși,

Unitatea ideologică a scriitorilor române, sensul angajat al activității de creație, asumarea unei năle responsabilități în dezvoltarea spirituală a națiunii noastre, toate acestea acordă *Uniunii Scriitorilor* dreptul onorant de reprezentare reală a potențialului literaturii române de azi, dar încă și obligă, tot atîtea meritorie, de a face totul pentru ca idealul spiritual al societății noastre să se întrușeze în noi și noi opere edificatoare. Transformînd în realitate vechele și nobilele desiderate ale *Societății Scriitorilor Români*, căruia adevăratul rezerțiu nostru le-a adăugat noile dimensiuni ale construcției revoluționare în orizontul celui mai luminos umanism. *Uniunea Scriitorilor* de azi este și va fi în deplină consonanță cu evoluția și aspirațiile societății românești, cu mersul istoric al poporului nostru spre comunism.

În acest moment solemn al aniversării celor 75 de ani de la înființarea *Societății Scriitorilor Români*, dorim *Uniunii noastre*, tuturor membrilor ei, împlinirea năzuințelor pe care prezentul, atât de bogat în fapte de măreție ale vredniciei poporului nostru și atât de luminos în perspective, le proiectează în certitudinea viitorului.

75 de ani de la crearea Societății Scriitorilor Români

Miercuri, la Ateneul Român a avut loc o adunare omagială consacrată împlinirii a 75 de ani de la crearea Societății Scriitorilor Români.

La adunare au participat scriitorii, reprezentanți ai unor instituții centrale, organizații de masă și obștești, ai uniunilor și asociațiilor de creație, activiști de partid și de stat, reprezentanți ai oamenilor muncii, ai tinerii generații.

Tovarășul Petru Enache, membru suplent al Comitetului Politic Executiv, secretar al C.C. al P.C.R., vicepreședinte al Consiliului de Stat, a dat citire Mesajului adresat Uniunii Scriitorilor de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România.

Mesajul a fost primit cu vii și îndelungi aplauze de către participanți, cu sentimente de profundă satisfacție și grațitudine pentru atenția pe care partidul, secretarul său general o acordă dezvoltării neîntrerupte a literaturii și artei, a culturii românești, pentru climatul prielnic și posibilitățile pe care societatea noastră socialistă le oferă scriitorilor, tuturor creatorilor, de a realiza opere pe măsura epocii mărețe pe care o trăim, de a-și spori contribuția la creșterea gradului de civilizație al întregului nostru popor.

În continuare, a luat cuvântul președintele Uniunii Scriitorilor, Dumitru Radu Popescu (textul integral în pag. a 2-4).

Semnificația evenimentului aniversar, aportul Societății Scriitorilor Români la dezvoltarea culturii românești au fost evocate în cuvintele de salut rostite de Suzana Gădea, membru suplent al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., președintele Consiliului Cultural și Educației Socialiste, Ion Ursu, membru suplent al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., primvicepreședinte al Consiliului Național pentru Știință și Tehnologie, Ion Teoreanu, ministrul educației și învățământului, Cornel Nedelcu, muncitor la întreprinderea „Timpuiri Noi”, Szilagy Dezideriu, redactor șef al ziarului „Első”, Pantelimon Găvănescu, prim-secretar al Comitetului Central al Uniunii Tineretului Comunist, Eduard Eisenburger, redactor șef al ziarului „Korpatenrundschau”, general colonel Vasile Milea, prim-adjunct al ministrului apărării naționale, Ilie Rădulescu, vicepreședinte al Consiliului Ziaristilor, director general al Radioteleviziunii Române (textele integrale în pagina a 4-6).

Închiderea Adunării omagiale, participanții la adunare au adoptat textul scrisorii adresate tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România. Cei prezenți au aplaudat și ovacionat puternic, scandând îndelung „Ceaușescu-P.C.R.”, „Ceaușescu și poporul”. S-a dat, astfel, glas stimei și dragostei pe care scriitorii români, toți oamenii de cultură și artă le nutresc față de secretarul general al partidului pentru tot ceea ce a făcut și face pentru înflorirea culturii române, pentru progresul și prosperitatea patriei noastre socialiste.

Mesajul tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU

Urmare din pag. 1

creatorii de artă, le oferă tuturor generoase surse de inspirație. Etapa de muncă eroică, de construcție avântă în care se află angajată întreaga națiune, nobilele deziderate ale formării omului nou, înaintat, al societății noastre, trebuie să-și găsească reflectare în creații culturale-artistice pe măsură, în opere valoroase, profund angajate în lupta poporului pentru edificarea noii orânduiri care să oglindească eroismul și elanul creator al oamenilor muncii, să însuflețească masele populare în urșișă operă istorică pe care partidul și poporul nostru o înlăpătesc astăzi pe pământul patriei.

Partidul, poporul așteaptă de la creatorii noi opere de artă care, — situându-se ferm pe pozițiile socialismului științific, ale materialismului dialectic și istoric, bazându-se pe înțelegerea profundă a fenomenelor din natură și societate, a legăturilor obiective ale dezvoltării sociale — să contribuie activ la slujirea neabătută a tot ceea ce este nou și înaintat. În practica și gândirea socială, progresul multilateral al societății, la afirmarea plină a energiei creatoare de oameni muncii în munca și lupta pentru dezvoltarea României pe calea socialismului și comunismului. Numai inspirându-vă nemijlocit din realitățile țării, din izvorul veșnic viu al vieții și muncii poporului veți putea îmbogăți patrimoniul artei și culturii naționale cu opere artistice originale, valoroase! Faceți totul pentru ca literatura acestor ani de puternic avânt creator, de mărețe împliniri socialiste să constituie o contribuție de seamă la făurirea marii epocii spirituale a muncii și vieții poporului român, a istoriei sale, conferind noi dimensiuni și perspective muncii și creației libere din patria noastră!

Așa cum am afirmat și cu alte prilejuri, cultivarea patriotismului, a dragostei fierbinți față de țară și popor constituie una din misiunile cele mai nobile ale literaturii și artei. Patria, cu trecutul ei eroic, prezentul și cu viitorul său luminos, este o permanentă temă de inspirație pentru scriitorii, pentru creatorii de artă. Acționând pentru o literatură și artă pătrunse de un înalt spirit patriotic și revoluționar, de nobile idealuri ale umanismului socialist, care să cultive în conștiința oamenilor, a tineretului, sentimentele nobile ale dragostei față de țară, de partid și popor — scriitorii, creatorii de artă se vor dovedi la înălțimea marilor cerințe ale ridicării patriei pe noi culmi de civilizație și progres, aspirațiilor și pasiunilor revoluționare cu care întreaga națiune acționează, sub conducerea glorioasă a nostru partid comunist, pentru înaintarea României pe calea socialismului, a înlăpătării visului de aur al omenirii — comunismului!

Scriitorii, toți oamenii de artă și cultură să-și facă un titlu de onoare din a participa activ și a-și aduce întreaga lor contribuție la desfășurarea marii mișcări culturale-educative de masă, Festivalul național „Cântarea României”, astfel încât acesta să-și sporească și mai mult forța educativă, să se afirme tot mai puternic ca un cadru larg de manifestare a muncii și creației socialiste, ca o amplă manifestare a geniului creator și a nepuizabilului izvor de talente de care dispune poporul nostru. În cadrul Festivalului național „Cântarea României”, să asigurăm continuarea și dezvoltarea pe o treaptă superioară a frumoaselor tradiții ale poporului român, care, de-a lungul secolelor, a fost fărâșit în minunatelor doine și balade, al culturii și artei populare, unice prin frumusețea, patriotismul și umanismul lor!

Pentru un creator de artă nu poate fi ideal mai înalt decât slujirea poporului, păstrarea și dezvoltarea, prin artă, a specificului național al culturii noastre, perpetuat prin dăruirea a numeroase generații de creatori, care s-au identificat plener cu istoria și viața poporului, cu spiritul său.

Înlăpătând convingător tot ceea ce este nou, avansat în viața societății, în gândirea și simțirea milioanele de oameni al muncii de la orașe și sate — care scriu cu fapte lor istoria nouă a patriei —, creația artistică, literatură și arta trebuie să se afirme, totodată, ca forme active de luptă împotriva unor fenomene

menegative din viața societății, contribuind la combaterea concepțiilor învechite, perimate, a atitudinilor și mentalităților retrograde, incompatibile cu idealurile și cerințele superioare ale societății pe care o făurim.

În stimularea și orientarea creației literar-artistice, în făurirea unor opere cu un conținut bogat, cu un mesaj umanist, militant, un rol deosebit revine criticii literare. Intenționându-se pe principii ferme, pe concepția filozofică a materialismului dialectic și istoric, critica literară va trebui să-și aducă o contribuție sporită la promovarea unei literaturi revoluționare, profund angajate, să sprijine cu discernământ afirmarea talentelor autentice, să popularizeze acele opere care, prin valoarea și conținutul lor, se înscriu nemijlocit în amplul proces de formare și educare socialistă ce se desfășoară în țara noastră.

Stimați tovarășii,

În unirea, organizarea și orientarea eforturilor scriitoricești în direcția făuririi unei literaturi demne de epoca pe care o trăim, Uniunii Scriitorilor, asociațiilor sale le revin

sarcini și răspunderi de cea mai mare însemnătate.

Unirea forțelor tuturor scriitorilor din patria noastră și afirmarea unui puternic front literar unit, care să-și consacre talentul, energiile, forța creatoare făuririi unei literaturi demne de minunatul nostru popor, crearea în cadrul organizației scriitoricești a unor relații principale, sănătoase, cultivarea în rîndurile tuturor scriitorilor, indiferent de limba în care-și scriu operele, a unui spirit constructiv, de conlucrare, de stimă și respect reciproc, de înaltă răspundere față de interesele majore ale societății, stimularea unei puternice întreceri și emulații pentru a da patriei opere cit mai valoroase, pentru a îmbogăți cu noi creații patrimoniul cultural național — acestea trebuie să fie țelul major pe care să-l slujească permanent Uniunea Scriitorilor, organismele sale de conducere, asociațiile sale!

Uniunea Scriitorilor, organismele sale trebuie să-și îndeplinească în condiții mult mai bune rolul și atribuțiile pe care le au de a organiza dezbateri largă, democratică a lucrărilor literare, de a analiza și aprecia cu principialitate creațiile scriitoricești și a asigura promovarea lucrărilor cu adevărat

valoroase, care servesc mersului nostru înainte, de a combate în același timp, orientările greșite, lucrările minore, lipsite de mesaj și de valoare artistică. Uniunea Scriitorilor trebuie să constituie un cadru larg de schimb de experiență și de opinii, de dezbateri principale, constructive, a tuturor problemelor legate de desfășurarea și orientarea activității scriitoricești.

Un rol deosebit de important, pe care Uniunea Scriitorilor trebuie să-și îndeplinească mult mai bine decât până acum, este asigurarea contactului permanent al scriitorilor cu viața, cu realitățile țării, cu munca și preocupările poporului, participarea efectivă, a creatorilor de artă, într-o formă sau alta, la activitatea de construcție socialistă, la munca practică, concretă, de realizare a planurilor de dezvoltare economică și socială a țării.

Ca organizație componentă a Frontului Democrației și Uniunii Socialiste, Uniunea Scriitorilor trebuie să fie prezentă și să antreneze activ pe scriitorii la viața politică și obștească a țării, la elaborarea, dezbateră și înlăpătarea întregii politici interne și externe a partidului și statului nostru.

Uniunea Scriitorilor trebuie să se preocupe și să acționeze susținut pentru o înaltă înțelegere etică și conduită morală a scriitorului, ca exponent al intelectualității noastre noi, ca promotor și factor de cultură și educație socialistă. Prin întreaga lor activitate și atitudine, scriitorii vor trebui să se situeze la înălțimea principilor pe care pe promovează în operele lor, să demonstreze, prin comportarea lor în viață și societate, că sint cetățeni de frunte ai României socialiste, care își înțeleg și sint conștienți de misiunea de onoare și mare răspundere ce le revine ca făuritori de artă socialistă, ca lucrători pe tărîmul culturii și educației poporului.

În spiritul politicii de colaborare și pace a partidului și statului nostru, Uniunea Scriitorilor va trebui să se preocupe, în continuare, de dezvoltarea contactelor dintre literatura noastră și literatura altor popoare, să acționeze pentru întărirea prieteniei și colaborării scriitorilor din România cu scriitorii și creatorii din alte țări. Acum, cînd omenirea este confruntată cu probleme grave și complexe, cînd pericolul războiului și al independenței și alizării de către popoarele sînt mai mari ca oricînd, alături de întregul popor, scriitorii din patria noastră trebuie să militeze permanent în primele rînduri ale luptărilor pentru dezmărare, securitate și pace, pentru apărarea dreptului suprem al oamenilor, al popoarelor la viață, la independență, la existență liberă și demnă.

România, poporul român, se bucură, în lume, de un înalt prestigiu pentru permanența mesaj de pace și colaborare, pentru inițiativele de larg ecou, inspirate de voința de a sluji cauza progresului și civilizației, de a face totul pentru apărarea și dezvoltarea mărețelor cuceriri ale gândirii și științei umane, de a feri omenirea de pericolul unor războaie nimicitoare, de a-și asigura un viitor de creație pașnică. Este o îndatorire de onoare pentru toți slujitorii scriitorilor de a milita neobosit spre a face larg cunoscut în lume mesajul umanist, de prietenie, înțelegere și colaborare al poporului român, înțelegerea și dezbateri, de colaborare internațională și pace.

Stimați tovarășii,

Avînd convingerea că sărbătorirea împlinirii a trei sferturi de veac de la întemeierea „Societății Scriitorilor Români” va constitui un îmbold de acțiune și mai hotărît în viitor pentru ridicarea pe un plan superior a întregii activități scriitoricești din patria noastră, urez Uniunii Scriitorilor, tuturor creatorilor de artă din România mult succes în înlăpătarea importanțelor sarcini ce le revin în dezvoltarea culturii socialiste, în educarea și formarea omului nou, în activitatea generală pentru transpunerea în viață a Programului partidului de făurire a societății socialiste multilaterale dezvoltate și înaintate a României spre comunism.

Urez tuturor scriitorilor țării noi și tot mai mari succese în activitatea viitoare, multă sănătate și fericire!

NICOLAE CEAUȘESCU

Scrisoarea adresată tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU

Urmare din pag. 1

și activitatea lor publică au contribuit la pătrunderea în conștiința cetățenilor a idealurilor unității și independenței naționale, ale progresului social, reprezentanți de frunte al scriitorimii activă și înflorită rodnică a ideilor socialismului, a politici Partidului Comunist Român.

Legăturile cu Partidul Comunist Român, avangarda conștientă și organizată a revoluției sociale din România, legăturile de suflet și ideal, s-au înrîuri și mai mult după eliberarea țării, odată cu începerea marii opere de construire a socialismului în România, cînd scriitorii au devenit făuritori și croniciari înălțători ai evenimentelor, însușiții de neobositul romantism al revoluției, fiind prezenți pe toate fronturile de luptă ale socialismului, trăind înaltă cu poporul înfăptuirile, bucuriile, împlinirile, greutățile, reînnoirile, viața cea de toate zilele în toate adevărurile ei.

Etapa înaugurală de Congresul al IX-lea al partidului, de cînd dumnezeoasă, mult stimată și iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu, vă aflați în fruntea partidului și statului, marchează intrarea României pe un nou fășș istoric, care a determinat dezvoltarea accelerată a tuturor domeniilor activității sociale, înnoind în mod strălucit dimensiunile operei de construcție socialistă.

Cărțile noastre poartă azi mai viu și mai puternic amprenta timpului eroic pe care-l trăim, a entuziasmului și căutărilor creatoare, a afirmării conștiinței revoluționare și patriotice, a demnității și adevărului, a contopirii ardente și în profunzime cu interesele ale națiunii, cu năzuințele ei cele mai fierbinți. Însemnele fundamentale ale epocii contemporane, pe drept cuvînt numită epoca Ceaușescu, impulsionează dezvoltarea neîntreruptă a literaturii naționale. Chintesenta calităților și aspirațiilor spre care năzuim o constituie însăși activitatea neobosită și multilaterală pe care o desfășurăm spre binele și fericirea întregului popor, originalitatea gândirii dumnezeoasă în dezvoltarea teoriei și practicii revoluționare, aportul determinant la promovarea și afirmarea pe plan internațional a idelilor păcii și colaborării între popoare. În aceste aproape două decenii am învățat de la dumnezeoasă, din exemplul, faptele și îndemnul pe care ni le dați direct, devotamentul față de popor, slujirea lui neîmămurată, fidelitatea față de idealurile sale, încrederea în capacitatea și energia sa, în puterile sale.

Prin vasta dumnezeoasă operă ați ridicat un adevărat imn de slavă și înobilare poporului nostru, descoperindu-l noi țării și vîrului, noi căi de împlinire, dezvoltîndu-l curajul, setea de adevăr și de creație, spiritul de justiție și mai ales necesitatea afirmării demnității în toate împrejurările.

Am învățat de la dumnezeoasă că în centrul preocupărilor noastre trebuie să se afle permanent înflorirea omului, un om al eticii și echității socialiste, un revoluționar umanist care să

corespundă întru totul societății pe care o construim, un om căruia societatea, cu toate bunurile și valorile ei, îi aparține, în măsura în care el, cu toate bunurile și valorile lui, aparține societății. Ne-ați indicat locul și rolul pe care îl ocupă scriitorii în societatea noastră, dar și modul cum trebuie să acționeze pentru a sluji prin operele lor cauza partidului, poporului și a țării. Prețioasele dumnezeoasă orientări și indicații definesc imaginea cea mai completă și mai necesară a scriitorului contemporan, a scriitorului epocii socialiste.

Răspunzînd generoaselor dumnezeoasă îndemnuri, reînnoiește și în mesajul care ne-ați onorat astăzi, ne angajăm să luptăm neobosit, în spirit comunist, pentru elogiarea muncii, pentru despărtirea adevărilor de neadevăruri, pentru proclamarea frumuseții și negarea urîlului, pentru înălțarea și dinamizarea vieții și societății noastre, numai astfel făcîndu-ne datoria de militanți devotați ai partidului. Ne angajăm să trăim din plin în plinul vieții, participînd cit mai activ la viața social-politică a țării și găsînd mereu în ea temeiurile făuririi unor opere de o înaltă valoare patriotică, umanistă. Ne angajăm să găsim puteri și învîlminte în istorie și să participăm activ la fluxul de idei care vizează progresul planetei. Așa cum ne-ați învîtat și ne cereți permanent, vom lupta pentru deplină demnitate, în viață și în carte, pentru deplină responsabilitate, față de viață și față de carte, asigurînd, în acest scop, un climat principial, sănătos al vieții literare, o aleasă înțelegere etică a scriitorilor, militînd cu hotărîre pentru un puternic front literar unit.

Ca mesageri ai idealurilor și aspirațiilor poporului nostru, scriitorii din România vor milita și în viitor pentru triumful politicii de independență, de securitate și pace în Europa și în întreaga lume, pentru o lume mai bună și mai dreaptă pe planeta noastră.

În acest moment de înaltă sărbătoare pentru obștea noastră și pentru întreaga spiritualitate românească, în acest moment cînd ne emoționăm și ne mindrim, gîndindu-ne la cei 75 de ani pe care cu demnitate și hărnicie, cu pastune și răspundere, i-a străbătut obștea noastră, înzestrînd poporul și tezaurul său spiritual cu creații neperitoare, monumente ale sufletului românesc și ale Omului, gîndurile și sentimentele noastre, ale tuturor scriitorilor fără deosebire de naționalitate, se îndreaptă către dumnezeoasă, mult stimată și iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu, mulțumindu-vă din adîncul inimilor pentru ctitoria de suflet pe care o realizați în țara noastră, pentru dragostea înaltă pe care o purtați literelor din patria noastră, pentru încrederea față de cei care s-au dăruit uneia din cele mai frumoase și mai nobile îndeletniciri ale lumii: cîntarea omului, înălțarea lui spre lumină, înscăunarea lui ca proprietar al frumuseții, pentru a păzi frumusețea și veșnicia ei.

Participanții la Adunarea omagială consacrată sărbătoririi a 75 de ani de la crearea Societății Scriitorilor Români

Trei sferturi de veac

Urmare din pag. 1

dimpotrivă : e vorba mai ales de edituri și, fatalmente, de editori. Primele convulsii și conflicte în sinul noii societăți vor pleca de aici. Cîțiva tineri conștienți de necesitatea asigurării unui statut social solid scriitorului găsesc că societatea este inactivă și încearcă prin incisivă intenție de presă s-o mobilizeze frontal pe direcția fundamentală. Un erou al acestei campanii este Tudor Argeșii. Scrierile lui ne conservă câteva folioane de a cadiditate fără egal la adresa noii societăți, pe care o consideră opertivă și inconstructivă ridicolă. Desigur că în faza ei primă, nouă născută nu era o societate perfectă și demonul satiric al lui Argeșii dădea de ce să-și agățe pana. A urmat și primul conflict dintre societate și unul din membrii ei, adică încercarea societății de a elimina din rîndurile ei pe un tînar membru recalcitrant, adică Argeșii pe atunci încă nu marele poet, și temperarea din start a acestei intenții exmatriculatorii, condusă doar către contențiozitatea destul de mare totuși pentru scurta existență a micii bresle, a unui vot de blam. Vîrstnicii se bucurau că societatea există, cei tineri o doreau mai exigentă. În cele din urmă, Tudor Argeșii a fost antrenat în viața Societății Scriitorilor Români unde a organizat între altele prima sărbătoare fastuoasă închinată poetului Mihai Eminescu. Fiul risipitor se întorcea la cub, ori dimpotrivă familia dădea dreptate acestuia. Începuturile Societății Scriitorilor Români n-au fost dintre cele mai liniștite din acest pînc de vedere. Între conducătorii ei, mai ales pe vremea cînd președintele S.S.R.-ului, Emil Gîrleanu, strălucia mai ales la Craiova ca președinte al Teatrului Național de oculo, a funcționat cu o eficiență marabilă și închevabilă, Alexandru Davila. Facilitățile

pe care le-a creat în scurt timp acest președinte interimar, prin alegere doar vicepreședinte, au fost numeroase și de bun augur pentru scriitorimea română proaspăt reunită sub egida unei organizații profesionale. Dar, joc al subiectivității artistice, care pun mai înainte impresia decît pragmatismul, Alexandru Davila, de la care se putea aștepta mult ca președinte, este înlăturat prin vot de la postul pe care practic îl acoperea cu un subliniat succes. Rezultatul este și în acest caz un conflict de durată între membrii breslei organizate și liderul ei respins. Publicațiile timpului păstrează în colecțiile lor expresive ecouri ale acestei stări de lucruri. Dar dincolo de asemenea întâmplări Societatea Scriitorilor Români și-a avut mersul ei ascendent.

Craiova oricîrui organism este răspunzătoare ulterior de destinul lui. În cazul Societății Scriitorilor Români această craiovă a avut în vedere marile probleme ale literaturii române și șansa ei de a dura a venit de aici. Societatea Scriitorilor Români a angajat din primul moment o bătălie deschisă pentru limba și literatura română prin cei mai marcanți scriitori ai ei. Șezătoriile literare care au fost formula cea mai eficientă de manifestare a societății s-au pus în slujba acestui nobil țel. Din acest punct de vedere, Societatea Scriitorilor Români nu făcea decît să preia în chipul cel mai conștient, inițiativă și ideile lui Nicolae Iorga din cadrul campaniei pe care el o numea o intr-o broșură justificativă : „Bătălia pentru limba română”. În martie 1906 N. Iorga s-a aflat la originea unor întâmplări de anvergură privind întrebarea limbii române de clasele sau puse ale societății românești. Au urmat incidente grave în pîntecul Teatrului Național și N. Iorga acuzat de a fi tulburat liniștea publică a trecut la o dez-

rodian drăgoi

Cunoaștere

Tatăl meu a murit înainte ca eu să mă nasc în fiecare noapte visez un tânăr tânăr care vine spre mine ca o lumină deslucată nici acum n-am aflat cine e căci de fiecare dată mă trezesc înainte ca el să ajungă la mine

Cîntecul în păsări

Se aude cum cîntecul în păsări înghetață și serii îl plînge lumina pe fată

nu mai știu cum arăta trupul în care mi-am petrecut o iarnă infierbîntată casa de o lacrimă stă rezimată

acum sub tălpile trecătorilor întineritului țipă și-afară singurătatea se infiripă

oare cită zăpădit încapă într-un veșmînt de miresău și respirația tatei îndoiește geamul la casă

tata se-ntoroce cu cîmpul pe cămașa-l de apă și mamei îi tremură iarba sub pleoapă

prietenul meu a luat moartea de la început au fiecare soaptă de-a ta o sărut

femeia mea naște un copil fără trup afară urî mîrosul de lup

mama mă așteaptă cu lacrimi aburînde pe masă și-a zăpădit flămîndă dă buzna în casă

Îți vorbesc cu petale

Cămașa mea mîroasă a nori spînzurătorii s-au plicîțit să fie spînzurători

vinurile încă se istovesc prin copaci sînge lampa vino mai aproape și tac

absenței tale i-a albit părul și are riduri se-aud cum înfloresc săcilele pictate pe ziduri

de mi de ani te aștept în zădar pentru tine păstrez atîtea duminici într-un sertar

peste mine se dărnă greșeliile tale în loc de cuvinte îți vorbesc cu petale

dar nu mai aduceți întineric mi s-au rupt buzunarele singurătatea stă în fotolii și citește ziarele

miine în zori voi porni către tine fii fără grijă drumurile mă cunosc foarte bine

vinuri aspre dom într-un călător nevăzut pe unde o fi trupul ce l-am purtat anul trecut

cu pleoapele sting ultimele luminări și lacrimile mamei mele îmbătrînesc prin gări

Timpul intoarcerii

In ierburi rămîne somnul meu sugrumat de o fată

nu îi-e frig în această cămașă subțire în întineric pîrîi sub tălpile noastre doar clipa e singura mea moștenire

cred că e timpul să ne întorcem acasă cămașa ta mîroasă a lumină tăvălită în fin drumurile de-abia se mai țin pe pictoare lingă flăcările tale mă rog să rămîn

iarăși întîrzi într-un zăbucum de toamnă plină acum n-am întîlnit nici o noapte atîtea păsări au plecat din tine

țiu că-n zori voi avea cămașa ciuruită de soarele

Flăcări umbroase

Azi-noapte cineva a furat tîrtoarele somnului în iarbă s-a rostogolit lacrimile tale au înecat o flîmîză

vinul se îndăsprește într-un călător obosit încercăm să înjghebăm o dimineață de vară afară e soare în mine cad frunze și plouă cheamă te rog secundele în casă

căi pasc pe sub cîmpia stăpînită de rouă calul de sub mine mereu se împuținează tremurî încercate cu lacrimi ne trec pe sub pleoape

eu ca unul ce-și lasă razele în casa iubitorilor trec printre rănilor auzite la făr de marile ape

Timp

Mor drumuri vinovate de prea multe plecări fără tîhnă tu privești înapoi cineva își vînde somnul pe amare nimicuri Miine fumează o țigară de foi

povestile au putrezit în memorie să mai umblu prin mine mi-e teamă în piața veche e toamnă-și dă fac dar nimeni nu bagă de seamă

Ninsoare în suflet

Cîntecul stă lîngă mine ca un copac devotat cred că lama de-afară de mult a-ncetat

femeia își întînd tristetea la soare doar în sufletul meu s-a comis o ninsoare

versurile mele trec pe ape ca niște bărci lini mai aprînd o țigară și aștept să te-ntorci

cuvintele tale mă găsesc adormit pe uzici te holbești la suferința mea și nu știu ce să zici

frumusețea femeilor nu prea are timp de lectură

curajul mai caută cu-ndirjire o gură

poesia se comportă tot ca o boală ciudată și amurgul trece peste noi ca o roată

iar mă pîndește umbra unei flăre mîroasă e stele sau numai mi se pare ?

Cu o flacăără...

M-am trezit cu o flacăără pe umărul stîng pe cămașă singurătatea se-ntinde ca o potă de singe

cu ochii deschiși dormea poemul în mine luna e-o rană și clipa aceasta mă strînge

vinul se sparge în fîndări de geam drumul spre tine trece mereu printr-un nor

mama își împachetează plînsul într-un ziar în rafturi cărțile respiră înșirător

Desene de Raluca Grigoreca

Se mai potrivea și vreo nuntă, la o rudă ori prieten, plimbînd zestrea feței prin sat, alături de alte căruțe, toate cu cai împodobiți, cu stergere și clopoței la git, să vadă satul și să cîntărească, fiecare după pofța lui, cum e și ce țese cu folos mîreasa din bătaură, ori ba ? De Sfîntul Toader, atunci să te ții ! Se scula ca și-acum, cînd dă zorile, și numai cîntec, simțea că mi-l făcea ! Pleca apoi, la pas, spre izlaz, unde se-adunau cali satului de zitate incuratului. Cu obrazii roșii și cu căciuliile trase pe-o sprînceană se orînduiau dincolo de șant ; văcerul dădea semnalul din corn și se-aruncău năvăli nebună spre Coatal. Atingea marginea pădurii și doar ce-l vedea. Înăpoi, vă-virteț, fără să caute vreedată cine ținea fruntea. Rostul era să socotească satul cum își scosese dobitoacele din larnă, la o adică pe ce le băvau la muncile de primăvară, abia bănuite dincolo de aburul cetos al Bărăltarului.

De Sfînta Maria altul era chichirezul ! După arat și plîză spre căratul finului îl lăsa slobod ; cîmpul era mult și ierbos, pădurea aproape. Trai ! C-o seară înainte îl mina spre sat, iar la Peștele-gras îl scălda zdravăn, trecînd după ala privatul pe spînzurătorii lui, înăpoi, vă-virteț, fără să caute vreedată cine ținea fruntea. Rostul era să socotească satul cum își scosese dobitoacele din larnă, la o adică pe ce le băvau la muncile de primăvară, abia bănuite dincolo de aburul cetos al Bărăltarului.

De Sfînta Maria altul era chichirezul ! După arat și plîză spre căratul finului îl lăsa slobod ; cîmpul era mult și ierbos, pădurea aproape. Trai ! C-o seară înainte îl mina spre sat, iar la Peștele-gras îl scălda zdravăn, trecînd după ala privatul pe spînzurătorii lui, înăpoi, vă-virteț, fără să caute vreedată cine ținea fruntea. Rostul era să socotească satul cum își scosese dobitoacele din larnă, la o adică pe ce le băvau la muncile de primăvară, abia bănuite dincolo de aburul cetos al Bărăltarului.

De Sfînta Maria altul era chichirezul ! După arat și plîză spre căratul finului îl lăsa slobod ; cîmpul era mult și ierbos, pădurea aproape. Trai ! C-o seară înainte îl mina spre sat, iar la Peștele-gras îl scălda zdravăn, trecînd după ala privatul pe spînzurătorii lui, înăpoi, vă-virteț, fără să caute vreedată cine ținea fruntea. Rostul era să socotească satul cum își scosese dobitoacele din larnă, la o adică pe ce le băvau la muncile de primăvară, abia bănuite dincolo de aburul cetos al Bărăltarului.

De Sfînta Maria altul era chichirezul ! După arat și plîză spre căratul finului îl lăsa slobod ; cîmpul era mult și ierbos, pădurea aproape. Trai ! C-o seară înainte îl mina spre sat, iar la Peștele-gras îl scălda zdravăn, trecînd după ala privatul pe spînzurătorii lui, înăpoi, vă-virteț, fără să caute vreedată cine ținea fruntea. Rostul era să socotească satul cum își scosese dobitoacele din larnă, la o adică pe ce le băvau la muncile de primăvară, abia bănuite dincolo de aburul cetos al Bărăltarului.

De Sfînta Maria altul era chichirezul ! După arat și plîză spre căratul finului îl lăsa slobod ; cîmpul era mult și ierbos, pădurea aproape. Trai ! C-o seară înainte îl mina spre sat, iar la Peștele-gras îl scălda zdravăn, trecînd după ala privatul pe spînzurătorii lui, înăpoi, vă-virteț, fără să caute vreedată cine ținea fruntea. Rostul era să socotească satul cum își scosese dobitoacele din larnă, la o adică pe ce le băvau la muncile de primăvară, abia bănuite dincolo de aburul cetos al Bărăltarului.

De Sfînta Maria altul era chichirezul ! După arat și plîză spre căratul finului îl lăsa slobod ; cîmpul era mult și ierbos, pădurea aproape. Trai ! C-o seară înainte îl mina spre sat, iar la Peștele-gras îl scălda zdravăn, trecînd după ala privatul pe spînzurătorii lui, înăpoi, vă-virteț, fără să caute vreedată cine ținea fruntea. Rostul era să socotească satul cum își scosese dobitoacele din larnă, la o adică pe ce le băvau la muncile de primăvară, abia bănuite dincolo de aburul cetos al Bărăltarului.

De Sfînta Maria altul era chichirezul ! După arat și plîză spre căratul finului îl lăsa slobod ; cîmpul era mult și ierbos, pădurea aproape. Trai ! C-o seară înainte îl mina spre sat, iar la Peștele-gras îl scălda zdravăn, trecînd după ala privatul pe spînzurătorii lui, înăpoi, vă-virteț, fără să caute vreedată cine ținea fruntea. Rostul era să socotească satul cum își scosese dobitoacele din larnă, la o adică pe ce le băvau la muncile de primăvară, abia bănuite dincolo de aburul cetos al Bărăltarului.

De Sfînta Maria altul era chichirezul ! După arat și plîză spre căratul finului îl lăsa slobod ; cîmpul era mult și ierbos, pădurea aproape. Trai ! C-o seară înainte îl mina spre sat, iar la Peștele-gras îl scălda zdravăn, trecînd după ala privatul pe spînzurătorii lui, înăpoi, vă-virteț, fără să caute vreedată cine ținea fruntea. Rostul era să socotească satul cum își scosese dobitoacele din larnă, la o adică pe ce le băvau la muncile de primăvară, abia bănuite dincolo de aburul cetos al Bărăltarului.

De Sfînta Maria altul era chichirezul ! După arat și plîză spre căratul finului îl lăsa slobod ; cîmpul era mult și ierbos, pădurea aproape. Trai ! C-o seară înainte îl mina spre sat, iar la Peștele-gras îl scălda zdravăn, trecînd după ala privatul pe spînzurătorii lui, înăpoi, vă-virteț, fără să caute vreedată cine ținea fruntea. Rostul era să socotească satul cum își scosese dobitoacele din larnă, la o adică pe ce le băvau la muncile de primăvară, abia bănuite dincolo de aburul cetos al Bărăltarului.

De Sfînta Maria altul era chichirezul ! După arat și plîză spre căratul finului îl lăsa slobod ; cîmpul era mult și ierbos, pădurea aproape. Trai ! C-o seară înainte îl mina spre sat, iar la Peștele-gras îl scălda zdravăn, trecînd după ala privatul pe spînzurătorii lui, înăpoi, vă-virteț, fără să caute vreedată cine ținea fruntea. Rostul era să socotească satul cum își scosese dobitoacele din larnă, la o adică pe ce le băvau la muncile de primăvară, abia bănuite dincolo de aburul cetos al Bărăltarului.

De Sfînta Maria altul era chichirezul ! După arat și plîză spre căratul finului îl lăsa slobod ; cîmpul era mult și ierbos, pădurea aproape. Trai ! C-o seară înainte îl mina spre sat, iar la Peștele-gras îl scălda zdravăn, trecînd după ala privatul pe spînzurătorii lui, înăpoi, vă-virteț, fără să caute vreedată cine ținea fruntea. Rostul era să socotească satul cum își scosese dobitoacele din larnă, la o adică pe ce le băvau la muncile de primăvară, abia bănuite dincolo de aburul cetos al Bărăltarului.

De Sfînta Maria altul era chichirezul ! După arat și plîză spre căratul finului îl lăsa slobod ; cîmpul era mult și ierbos, pădurea aproape. Trai ! C-o seară înainte îl mina spre sat, iar la Peștele-gras îl scălda zdravăn, trecînd după ala privatul pe spînzurătorii lui, înăpoi, vă-virteț, fără să caute vreedată cine ținea fruntea. Rostul era să socotească satul cum își scosese dobitoacele din larnă, la o adică pe ce le băvau la muncile de primăvară, abia bănuite dincolo de aburul cetos al Bărăltarului.

De Sfînta Maria altul era chichirezul ! După arat și plîză spre căratul finului îl lăsa slobod ; cîmpul era mult și ierbos, pădurea aproape. Trai ! C-o seară înainte îl mina spre sat, iar la Peștele-gras îl scălda zdravăn, trecînd după ala privatul pe spînzurătorii lui, înăpoi, vă-virteț, fără să caute vreedată cine ținea fruntea. Rostul era să socotească satul cum își scosese dobitoacele din larnă, la o adică pe ce le băvau la muncile de primăvară, abia bănuite dincolo de aburul cetos al Bărăltarului.

De Sfînta Maria altul era chichirezul ! După arat și plîză spre căratul finului îl lăsa slobod ; cîmpul era mult și ierbos, pădurea aproape. Trai ! C-o seară înainte îl mina spre sat, iar la Peștele-gras îl scălda zdravăn, trecînd după ala privatul pe spînzurătorii lui, înăpoi, vă-virteț, fără să caute vreedată cine ținea fruntea. Rostul era să socotească satul cum își scosese dobitoacele din larnă, la o adică pe ce le băvau la muncile de primăvară, abia bănuite dincolo de aburul cetos al Bărăltarului.

De Sfînta Maria altul era chichirezul ! După arat și plîză spre căratul finului îl lăsa slobod ; cîmpul era mult și ierbos, pădurea aproape. Trai ! C-o seară înainte îl mina spre sat, iar la Peștele-gras îl scălda zdravăn, trecînd după ala privatul pe spînzurătorii lui, înăpoi, vă-virteț, fără să caute vreedată cine ținea fruntea. Rostul era să socotească satul cum își scosese dobitoacele din larnă, la o adică pe ce le băvau la muncile de primăvară, abia bănuite dincolo de aburul cetos al Bărăltarului.

De Sfînta Maria altul era chichirezul ! După arat și plîză spre căratul finului îl lăsa slobod ; cîmpul era mult și ierbos, pădurea aproape. Trai ! C-o seară înainte îl mina spre sat, iar la Peștele-gras îl scălda zdravăn, trecînd după ala privatul pe spînzurătorii lui, înăpoi, vă-virteț, fără să caute vreedată cine ținea fruntea. Rostul era să socotească satul cum își scosese dobitoacele din larnă, la o adică pe ce le băvau la muncile de primăvară, abia bănuite dincolo de aburul cetos al Bărăltarului.

De Sfînta Maria altul era chichirezul ! După arat și plîză spre căratul finului îl lăsa slobod ; cîmpul era mult și ierbos, pădurea aproape. Trai ! C-o seară înainte îl mina spre sat, iar la Peștele-gras îl scălda zdravăn, trecînd după ala privatul pe spînzurătorii lui, înăpoi, vă-virteț, fără să caute vreedată cine ținea fruntea. Rostul era să socotească satul cum își scosese dobitoacele din larnă, la o adică pe ce le băvau la muncile de primăvară, abia bănuite dincolo de aburul cetos al Bărăltarului.

De Sfînta Maria altul era chichirezul ! După arat și plîză spre căratul finului îl lăsa slobod ; cîmpul era mult și ierbos, pădurea aproape. Trai ! C-o seară înainte îl mina spre sat, iar la Peștele-gras îl scălda zdravăn, trecînd după ala privatul pe spînzurătorii lui, înăpoi, vă-virteț, fără să caute vreedată cine ținea fruntea. Rostul era să socotească satul cum își scosese dobitoacele din larnă, la o adică pe ce le băvau la muncile de primăvară, abia bănuite dincolo de aburul cetos al Bărăltarului.

De Sfînta Maria altul era chichirezul ! După arat și plîză spre căratul finului îl lăsa slobod ; cîmpul era mult și ierbos, pădurea aproape. Trai ! C-o seară înainte îl mina spre sat, iar la Peștele-gras îl scălda zdravăn, trecînd după ala privatul pe spînzurătorii lui, înăpoi, vă-virteț, fără să caute vreedată cine ținea fruntea. Rostul era să socotească satul cum își scosese dobitoacele din larnă, la o adică pe ce le băvau la muncile de primăvară, abia bănuite dincolo de aburul cetos al Bărăltarului.

De Sfînta Maria altul era chichirezul ! După arat și plîză spre căratul finului îl lăsa slobod ; cîmpul era mult și ierbos, pădurea aproape. Trai ! C-o seară înainte îl mina spre sat, iar la Peștele-gras îl scălda zdravăn, trecînd după ala privatul pe spînzurătorii lui, înăpoi, vă-virteț, fără să caute vreedată cine ținea fruntea. Rostul era să socotească satul cum își scosese dobitoacele din larnă, la o adică pe ce le băvau la muncile de primăvară, abia bănuite dincolo de aburul cetos al Bărăltarului.

De Sfînta Maria altul era chichirezul ! După arat și plîză spre căratul finului îl lăsa slobod ; cîmpul era mult și ierbos, pădurea aproape. Trai ! C-o seară înainte îl mina spre sat, iar la Peștele-gras îl scălda zdravăn, trecînd după ala privatul pe spînzurătorii lui, înăpoi, vă-virteț, fără să caute vreedată cine ținea fruntea. Rostul era să socotească satul cum își scosese dobitoacele din larnă, la o adică pe ce le băvau la muncile de primăvară, abia bănuite dincolo de aburul cetos al Bărăltarului.

De Sfînta Maria altul era chichirezul ! După arat și plîză spre căratul finului îl lăsa slobod ; cîmpul era mult și ierbos, pădurea aproape. Trai ! C-o seară înainte îl mina spre sat, iar la Peștele-gras îl scălda zdravăn, trecînd după ala privatul pe spînzurătorii lui, înăpoi, vă-virteț, fără să caute vreedată cine ținea fruntea. Rostul era să socotească satul cum își scosese dobitoacele din larnă, la o adică pe ce le băvau la muncile de primăvară, abia bănuite dincolo de aburul cetos al Bărăltarului.

De Sfînta Maria altul era chichirezul ! După arat și plîză spre căratul finului îl lăsa slobod ; cîmpul era mult și ierbos, pădurea aproape. Trai ! C-o seară înainte îl mina spre sat, iar la Peștele-gras îl scălda zdravăn, trecînd după ala privatul pe spînzurătorii lui, înăpoi, vă-virteț, fără să caute vreedată cine ținea fruntea. Rostul era să socotească satul cum își scosese dobitoacele din larnă, la o adică pe ce le băvau la muncile de primăvară, abia bănuite dincolo de aburul cetos al Bărăltarului.

De Sfînta Maria altul era chichirezul ! După arat și plîză spre căratul finului îl lăsa slobod ; cîmpul era mult și ierbos, pădurea aproape. Trai ! C-o seară înainte îl mina spre sat, iar la Peștele-gras îl scălda zdravăn, trecînd după ala privatul pe spînzurătorii lui, înăpoi, vă-virteț, fără să caute vreedată cine ținea fruntea. Rostul era să socotească satul cum își scosese dobitoacele din larnă, la o adică pe ce le băvau la muncile de primăvară, abia bănuite dincolo de aburul cetos al Bărăltarului.

De Sfînta Maria altul era chichirezul ! După arat și plîză spre căratul finului îl lăsa slobod ; cîmpul era mult și ierbos, pădurea aproape. Trai ! C-o seară înainte îl mina spre sat, iar la Peștele-gras îl scălda zdravăn, trecînd după ala privatul pe spînzurătorii lui, înăpoi, vă-virteț, fără să caute vreedată cine ținea fruntea. Rostul era să socotească satul cum își scosese dobitoacele din larnă, la o adică pe ce le băvau la muncile de primăvară, abia bănuite dincolo de aburul cetos al Bărăltarului.

De Sfînta Maria altul era chichirezul ! După arat și plîză spre căratul finului îl lăsa slobod ; cîmpul era mult și ierbos, pădurea aproape. Trai ! C-o seară înainte îl mina spre sat, iar la Peștele-gras îl scălda zdravăn, trecînd după ala privatul pe spînzurătorii lui, înăpoi, vă-virteț, fără să caute vreedată cine ținea fruntea. Rostul era să socotească satul cum își scosese dobitoacele din larnă, la o adică pe ce le băvau la muncile de primăvară, abia bănuite dincolo de aburul cetos al Bărăltarului.

De Sfînta Maria altul era chichirezul ! După arat și plîză spre căratul finului îl lăsa slobod ; cîmpul era mult și ierbos, pădurea aproape. Trai ! C-o seară înainte îl mina spre sat, iar la Peștele-gras îl scălda zdravăn, trecînd după ala privatul pe spînzurătorii lui, înăpoi, vă-virteț, fără să caute vreedată cine ținea fruntea. Rostul era să socotească satul cum își scosese dobitoacele din larnă, la o adică pe ce le băvau la muncile de primăvară, abia bănuite dincolo de aburul cetos al Bărăltarului.

De Sfînta Maria altul era chichirezul ! După arat și plîză spre căratul finului îl lăsa slobod ; cîmpul era mult și ierbos, pădurea aproape. Trai ! C-o seară înainte îl mina spre sat, iar la Peștele-gras îl scălda zdravăn, trecînd după ala privatul pe spînzurătorii lui, înăpoi, vă-virteț, fără să caute vreedată cine ținea fruntea. Rostul era să socotească satul cum își scosese dobitoacele din larnă, la o adică pe ce le băvau la muncile de primăvară, abia bănuite dincolo de aburul cetos al Bărăltarului.

De Sfînta Maria altul era chichirezul ! După arat și plîză spre căratul finului îl lăsa slobod ; cîmpul era mult și ierbos, pădurea aproape. Trai ! C-o seară înainte îl mina spre sat, iar la Peștele-gras îl scălda zdravăn, trecînd după ala privatul pe spînzurătorii lui, înăpoi, vă-virteț, fără să caute vreedată cine ținea fruntea. Rostul era să socotească satul cum își scosese dobitoacele din larnă, la o adică pe ce le băvau la muncile de primăvară, abia bănuite dincolo de aburul cetos al Bărăltarului.

De Sfînta Maria altul era chichirezul ! După arat și plîză spre căratul finului îl lăsa slobod ; cîmpul era mult și ierbos, pădurea aproape. Trai ! C-o seară înainte îl mina spre sat, iar la Peștele-gras îl scălda zdravăn, trecînd după ala privatul pe spînzurătorii lui, înăpoi, vă-virteț, fără să caute vreedată cine ținea fruntea. Rostul era să socotească satul cum își scosese dobitoacele din larnă, la o adică pe ce le băvau la muncile de primăvară, abia bănuite dincolo de aburul cetos al Bărăltarului.

De Sfînta Maria altul era chichirezul ! După arat și plîză spre căratul finului îl lăsa slobod ; cîmpul era mult și ierbos, pădurea aproape. Trai ! C-o seară înainte îl mina spre sat, iar la Peștele-gras îl scălda zdravăn, trecînd după ala privatul pe spînzurătorii lui, înăpoi, vă-virteț, fără să caute vreedată cine ținea fruntea. Rostul era să socotească satul cum își scosese dobitoacele din larnă, la o adică pe ce le băvau la muncile de primăvară, abia bănuite dincolo de aburul cetos al Bărăltarului.

De Sfînta Maria altul era chichirezul ! După arat și plîză spre căratul finului îl lăsa slobod ; cîmpul era mult și ierbos, pădurea aproape. Trai ! C-o seară înainte îl mina spre sat, iar la Peștele-gras îl scălda zdravăn, trecînd după ala privatul pe spînzurătorii lui, înăpoi, vă-virteț, fără să caute vreedată cine ținea fruntea. Rostul era să socotească satul cum își scosese dobitoacele din larnă, la o adică pe ce le băvau la muncile de primăvară, abia bănuite dincolo de aburul cetos al Bărăltarului.

De Sfînta Maria altul era chichirezul ! După arat și plîză spre căratul finului îl lăsa slobod ; cîmpul era mult și ierbos, pădurea aproape. Trai ! C-o seară înainte îl mina spre sat, iar la Peștele-gras îl scălda zdravăn, trecînd după ala privatul pe spînzurătorii lui, înăpoi, vă-virteț, fără să caute vreedată cine ținea fruntea. Rostul era să socotească satul cum își scosese dobitoacele din larnă, la o adică pe ce le băvau la muncile de primăvară, abia bănuite dincolo de aburul cetos al Bărăltarului.

De Sfînta Maria altul era chichirezul ! După arat și plîză spre căratul finului îl lăsa slobod ; cîmpul era mult și ierbos, pădurea aproape. Trai ! C-o seară înainte îl mina spre sat, iar la Peștele-gras îl scălda zdravăn, trecînd după ala privatul pe spînzurătorii lui, înăpoi, vă-virteț, fără să caute vreedată cine ținea fruntea. Rostul era să socotească satul cum își scosese dobitoacele din larnă, la o adică pe ce le băvau la muncile de primăvară, abia bănuite dincolo de aburul cetos al Bărăltarului.

De Sfînta Maria altul era chichirezul ! După arat și plîză spre căratul finului îl lăsa slobod ; cîmpul era mult și ierbos, pădurea aproape. Trai ! C-o seară înainte îl mina spre sat, iar la Peștele-gras îl scălda zdravăn, trecînd după ala privatul pe spînzurătorii lui, înăpoi, vă-virteț, fără să caute vreedată cine ținea fruntea. Rostul era să socotească satul cum își scosese dobitoacele din larnă, la o adică pe ce le băvau la muncile de primăvară, abia bănuite dincolo de aburul cetos al Bărăltarului.

Cîmpăstrul

vasile ruscescu

Cînd mîrîră zorile la fereastră ieși în prag. Se împiedică de ceva — iar își lăsaseră ai mici jucăriile la ușă gîndi afurîndu-i blind — și trecu pe prispă, după alte cărți, toate cu cai împodobiți, cu spărsă la prima atîngere, sorbind înghitituri flămînde. Dar apa i se păru caldă și coclîță. „Fir-ar să fie !...”

Coborî spre coșar. Calul îl simți și necheză mărunț. Împinse ușa, se feri să nu la parvzul în cap, și-l căută, bibînd, cu mina-nînsă. Murgul se cutremură sub căldura palmei. Îl scărpină ușor sub ureche, forțîndu-și ochii să vadă dacă l-a mai rămas ceva dinainte, în iesie. Mulțumit, îl bătu ușor cu palma peste greadă, „asa va să zică !...” Fără să se-ntorcă, întinse mina pe fereastra strîmtă a coșarului și apucă țesla. La atîngerea țesutului, calul își jucă genunchii, vînturîndu-și coada. Cînd termină luă tot de pe fereastră un ghemotoc din lînă netrasă pe care încep să-l plimbe moale peste trupul calului.

Cu dichisul asta îl trecea pe sub mină cînd ieșeau în lume, de două, trei ori pe an. Sigur, de Sfîntul Toader, la incuratul calilor, și de bici, la Sfînta Maria.

Se mai potrivea și vreo nuntă, la o rudă ori prieten, plimbînd zestrea feței prin sat, alături de alte căruțe, toate cu cai împodobiți, cu stergere și clopoței la git, să vadă satul și să cîntărească, fiecare după pofța lui, cum e și ce țese cu folos mîreasa din bătaură, ori ba ? De Sfîntul Toader, atunci să te ții ! Se scula ca și-acum, cînd dă zorile, și numai cîntec, simțea că mi-l făcea ! Pleca apoi, la pas, spre izlaz, unde se-adunau cali satului de zitate incuratului. Cu obrazii roșii și cu căciuliile trase pe-o sprînceană se orînduiau dincolo de șant ; văcerul dădea semnalul din corn și se-aruncău năvăli nebună spre Coatal. Atingea marginea pădurii și doar ce-l vedea. Înăpoi, vă-virteț, fără să caute vreedată cine ținea fruntea. Rostul era să socotească satul cum își scosese dobitoacele din larnă, la o adică pe ce le băvau la muncile de primăvară, abia bănuite dincolo de aburul cetos al Bărăltarului.

De Sfînta Maria altul era chichirezul ! După arat și plîză spre căratul finului îl lăsa slobod ; cîmpul era mult și ierbos, pădurea aproape. Trai ! C-o seară înainte îl mina spre sat, iar la Peștele-gras îl scălda zdravăn, trecînd după ala privatul pe spînzurătorii lui, înăpoi, vă-virteț, fără să caute vreedată cine ținea fruntea. Rostul era să socotească satul cum își scosese dobitoacele din larnă, la o adică pe ce le băvau la muncile de primăvară, abia bănuite dincolo de aburul cetos al Bărăltarului.

De Sfînta

